Одним із важливих компонентів процессу підвищення професійно-педагогічної компетентності майстра є *моніторинг і корекція* процессу підвищення компетентності майстра. Мета моніторингу – відстеження процесу вдосконалення професійних якостей педагогічних працівників, ступеня продуктивності їх діяльності. Моніторинг здійснюється на основі наступних принципів: об'єктивності, систематичності, послідовності, цілісності, гуманності. Одним із завершальних компонентів процессу підвищення ППК є прийняття управлінських рішень за результатами моніторингу, що дозволяє вносити корекцію в організацію заходів, що сприяють професійному зростанню педагогічних працівників. При цьому важливим є позиція адміністрації освітнього закладу, її зацікавленість у підвищенні компетентності майстрів виробничого навчання. Оперативність управління, якість ухвалених рішень, допомагають вибрати головні стратегічні напрямки в розвитку освітнього закладу, розставити пріоритети, уникнути помилок, вчасно вирішувати проблеми, що виникають в освітній діяльності, у тому числі в навчально-виробничому процесі. На практиці, оперативність управління забезпечується оптимальним співвідношенням між жорсткою регламентацією в педагогічному колективі та активністю суб'єктів данного співтовариства [1, с. 25-31].

Тобто можна зробити висновок про необхідність і можливості організації підвищення професійно-педагогічної компетентності майстра виробничого навчання в освітньому закладі, де він працює, при здійсненні ним його професійної діяльності. Така організація підвищення ППК майстра дозволить вирішити наявні протиріччя, по-перше – між потребою закладів професійної освіти в майстрах виробничого навчання, здатних готувати для сучасних підприємств робітників високої кваліфікації й низьким рівнем професійно-педагогічноїкомпетентності цієї категорії працівників, і по-друге – між провідною ролю майстра виробничого навчання в професійній підготовці кваліфікованих робітників і відсутністю педагогічної підтримки цієї категорії педагогічних працівників в освітніх закладах.

Література

1. Віаніс–Трофіменко К.Б. Лісовенко Г. Підвищення професійної компетентності педагога. Харків, 2007. 123 с.

Білоусова Наталя Анатоліївна,
кандидатка педагогічних наук, асистентка кафедри організації та економіки фармації Університету економіки та права «КРОК», доцентка кафедри прикладної медицини Національного медичного університету імені П.Л. Шупика

МІЖПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Згідно зі світовими нормативними рамками, програми професійної освіти в галузі охорони здоров’я і соціального забезпечення мають здійснювати підготовку практиків, які володіють компетенцією і здатністю ефективно

практикувати в міжпрофесійних спільних командах. На цю вимогу академічні заклади й установи відреагували, запропонувавши міжпрофесійну освіту (Interprofessional education – IPE). Тлумачення поняття «міжпрофесійна освіта», за визначенням CAIPE (The Centre for the Advancement of Interprofessional Education – Центр розвитку міжпрофесійної освіти) – це одномоментне вивчення двох або більше професій з метою поліпшення співпраці у наданні якісної медичної допомоги» або спільна практика через спільне навчання для спільної роботи [1].

Міжпрофесійна освіта (IPE) відбувається, коли «вивчається одномоментно дві або більше професій, щоб поліпшити співпрацю і якість медичної допомоги».

З початку XXI століття ця форма професійної підготовки лікарів почала активно поширюватися в різних країнах і викликала активний інтерес наукової спільноти, про що засвідчують публікації на сторінках різних зарубіжних наукових медичних видань, у яких ведуться дискусії щодо підвищення якості підготовки різних фахівців у галузі охорони здоров'я, запровадження нових форм навчання.

Міжпрофесійна освіта, яка найбільш поширена в магістратурі та в післядипломній освіті й спрямована на об'єднання різних фахівців для навчання в парах і групах, взаємонавчання з метою підвищення ефективності співпраці в наданні безпечної, високоякісної допомоги пацієнтам/клієнтам [4].

Рівз С., Флетчер С., Барр Х., Берч І., Боет С., Девіс Н., Макфадієн А., Рівера Дж., Кітто С. (Reeves S, Fletcher S, Barr H, Birch I, Boet S, Davies N, McFadyen A, Rivera J, Kitto S.), здійснивши аналітичний огляд 46 високоякісних досліджень (їх якість визначалася з використанням комплексу методів) із зазначеної проблеми з початку цього століття по 2016 рік, і враховуючи потенціал IPE для покращення співпраці й надання медичної допомоги, закликають до більш широкого впровадження міжпрофесійної освіти в освітніх та клінічних закладах. Водночас вони акцентують увагу на позитивному оцінюванні цілої низки ініціатив цієї форми освіти для підготовки лікарів, підвищення їх кваліфікації в системі безперервної освіти, які доповнюють щораз більша кількість фактичних даних про її доцільність. В аналітичному огляді наукової літератури констатується, що за своєю динамікою рік від року результати застосування IPE покращуються: вони є більш позитивні, ніж нейтральні або змішані. За підсумками цієї роботи, ґрунтуючись на модифікованій моделі Кіркпатрика (modified Kirkpatrick model), внесені дослідниками в огляд наукові публікації засвідчують, що здобувачі медичної освіти добре реагують на IPE, їхнє ставлення та сприйняття один одного в ролі вчителя (викладача), яку вони виконують по черзі, покращуються, і вони демонструють збільшення спільних знань та навичок. Сьогодні вже є докази, які вказують на зміни в поведінці суб'єктів освітнього процесу, організаційній практиці та перевагах для пацієнтів/клієнтів.

Питання впровадження міжпрофесійної освіти (IPE) в систему підготовки лікарів розглядалося на 17-й конференції в Оттаві в Перті (Австралія,

березень 2016 р.). У ній взяли участь провідні вчені IPE, які обговорили поточний стан IPL, надали йому оцінку та прийняли проєкт заяви. У розв'язанні цього питання було продовжено діалог на глобальній конференції Better Health VIII в Оксфорді (Великобританія, вересень 2016 р.). За результатами цих обговорень в підсумковому раунді електронних консультацій основної групи міжнародних лідерів IPE був розроблений документ, у якому викладені проблеми та труднощі до категорій і методів оцінювання, які можуть бути адаптовані до індивідуальних умов і ресурсів. Для консенсусної уваги в процесі професійної підготовки студентів-медиків у передкваліфікаційний період та в системі післядипломної освіти і підвищення кваліфікації лікарів-практиків [3].

Лідерами міжпрофесійної освіти в навчанні лікарів нині виокремлено шість національних і міжнародних міжпрофесійних компетенцій, у яких були переглянуті та узагальнені в загальній кількості 165 професійних якостей. Вони узгоджені експертами й кожне підтвердження необхідності їх формування виражено в конкретному результаті навчання, який можна оцінити й описати поведінку студентів у різних ситуаціях на практиці, з якими вони могли зазвичай мати справу [2].

Підсумовуючи, зазначимо, що з огляду на стан національної системи охорони здоров'я, темпи і результати її реформування варто звернути увагу на прогресивні технології професійної підготовки лікарів, їх професійного розвитку в системі післядипломної освіти. Огляд наукових праць із заявленої проблеми у вітчизняних виданнях уможливлює висновок, що про міжпрофесійну освіту лікарів як інноваційну технологію, що впроваджується в країнах з розвинутою економікою, мало що відомо професорсько-викладацькій спільноті медичних університетів і наукових медичних установ. Адже поняття «міжпрофесійна освіта», як і раніше, тлумачиться як «міждисциплінарне навчання» або «інтегроване навчання» (метод, підхід) і не відповідає сутності міжпрофесійної освіти як технології, побудованої на компетентнісному підході.

Література

1. CAIPE.URL: About Us - CAIPE
2. DianeR. Bridges, Richard A. Davidson, Peggy Soule Odegard, Ian V. Maki & John Tomkowiak (2011) Interprofessional collaboration: three best practice models of interprofessional education, Medical Education Online, 16:1, 6035, DOI: 10.3402/meo.v16i0.6035
3. Gary D. Rogers, Jill E. Thistlethwaite, Elizabeth S. Anderson, Madeleine Abrandt Dahlgren, Ruby E. Grymonpre, Monica Moran & Dujeepa D. Samarasekera (2017) Международное консенсусное заявление об оценке результатов межпрофессионального обучения, Medical Teacher, 39:4, 347-359, DOI: 10.1080/0142159X.2017.1270441
4. Reeves S, Fletcher S, Barr H, Birch I, Boet S, Davies N, McFadyen A, Rivera J, Kitto S. A BEME systematic review of the effects of interprofessional education: BEME Guide No. 39. Med Teach. 2016 Jul; 38(7):656-68. doi: 10.3109/0142159X.2016.1173663.